ДНЕВНИКЪ

(стенографически)

НА

ОБЛАСТНОТО СЪБРАНИЕ, ЧЕТВЪРТА РЕДОВНА СЕСИЯ

XXXIX ЗАСѢДАНИЕ, СЪБОТА, НА 4 ДЕКЕМВРИЙ, 1882 ГОДИНА.

(Начало въ $1\frac{1}{4}$ ч. сл. пл., подъ прѣдсѣд. на г. Юрукова).

Прѣдсѣд.: (звъни) Засѣданието ся отваря. Ще ся чете списъкътъ на г. г. депутатитѣ.

Секр. Гуневъ: (чете списъкътъ).

Прѣдсѣд: На днешното засѣдание присѫтствуватъ 43 прѣдставители, отсѫтствуватъ съ отпускъ: К. Величковъ, Ев. Гешовъ, Д-ръ Янкуловъ и В. Нейчовъ; безъ отпускъ: М. Григорий, Енчевъ, Аристагесъ, Маджаровъ, Н. Бояджиевъ, М. Панаретъ, Еп. Мисаил и Рабинъ Ефенди.

Г. Секретарь ще прочете протоколътъ отъ миналото засѣдание.

Секр. Гуневъ: (чете протоколътъ).

Прѣдсѣд.: Има ли нѣкой да направи бѣлѣжка върху прочетения протоколъ? (Нѣма). Значи, приема ся безъ измѣнение. Пристѫпваме къмъ дн. р., който е продължение разискването на бюджето-проекта.

Д. П. Минковъ: Днесь имаме за разискване и прошения. Прѣдлагамъ тѣхъ да разискваме.

Стамболовъ: Като имаме по важни работи. именно бюджетътъ, то прошенията да останатъ за друго засѣдание. (Приема ся).

Секр. Гуневъ: (чете).

Глава 13. Заплата на чиновницитѣ въ Административ. Сѫдилища:

а) Висший Административний Сѫдъ.

Членъ	1	Прѣдсѣдатель . . .	(безъ платка)	
„	2	Съвѣтници . .	$2 \times 2.500 =$	5.000
„	3	Слушатели . .	$2 \times 2.000 =$	4.000
„	4	Секретарь II разрядъ . . .		1.200
„	5	Писаръ III „ . . .		600
„	6	Разсиленъ		300
				11.100

Прѣнось 11.100

б) **Департамен. Административ. Сждилища.**

„ 7 Писари . . . . 6 × 800 = 4 800
„ 8 Кописти . . . . 6 × 400 = 2.400
„ 9 Разсилни . . . 6 × 200 = 1.200

8.400

19.500 × 12 = 234.000

Количеството прѣдвидено за текущата 1882-83 год. е отъ гр. 186.000 Разликата отъ 48.000 произлиза отъ:

1-о Замѣстване на 1 писаръ отъ I разрядъ, на който заплатата е отъ гр. 1.000, съ 1 секретарь II разрядъ съ мѣсячна заплата отъ гр. 1.200; 2.400

2-о Замѣстване на 1 копистъ, на когото заплатата е 400 гр. въ мѣсяцъ, съ писаръ отъ III разрядъ съ мѣсячна заплата 600 гр. 2.400

3-о Прибавление по 1 копистъ съ мѣсячна заплата 400 на 6 Департам. 28.800

4-о „ „ „ Разсилний „ „ „ 200 „ „ „ 14.400

48.000

Коммиссията намалява тая глава на 141.000 гр. вслѣдствие намаленията въ заплатитѣ и слѣдующитѣ измѣнения: членъ 8-й и 9 й, кописти и разсилни ся заличаватъ съвсѣмъ.

В. Нейчовъ: Коммиссията унищожава службитѣ за кописти и разсилни. Споредъ мене, трѣбва едната отъ тѣхъ да остане.

Воденичаровъ: Отъ практика зная, че и разсилнитѣ при департ. административни сждилища не сж толко нужни, защото тия сждилища твърдѣ рѣдко засѣдаватъ. Като казвамъ, че тия сждилища рѣдко засѣдаватъ, то е че малко дѣла иматъ, пакъ и малко работатъ. Вий знасте, г-да, тѣхний съставъ. Отъ тукъ, да ся поговори за тѣхъ трѣбва да ся поинтересуваме. Знаете, г-да, че, споредъ бюджета, тия сждилища поглъщатъ до 2000 лири. Ако глѣдаме на работата, ще ся убѣдимъ, че нищо не ся върши. За това азъ ще кажа, че тая огромна сумма, съвършенно да не кажа, но почти е излишна. Г-да, знаемъ споредъ О. У. какъ ся съставя Върхов. Адм. Сждилище, именно, чл. 120 казва: (чете).

Сега, ние знаемъ, че за поддържание департ. административни сждилища не сж хората толко като имаме прѣдъ видъ съставътъ имъ, който е отъ естество да прѣдизвиква бездѣлие. Г-да, тукъ въ Пловдивъ има 6 Дирекции, въ които има по толкова души чиновници и съ добра плата. Ще бжде възможно отъ тѣхъ, които получаватъ добри заплати, да можатъ да ся назначаватъ за това сждилище. Азъ вѣрвамъ, тѣ неможатъ да откажатъ като имъ ся прави тая честь. Тѣ да съставятъ това сждилище и да ся занимаватъ съ административни дѣла. Но, понеже такъво унищожение изведнажъ ще е трудно, за това прѣдлагамъ мѣрка, която, ако ся приеме, ще ся икономиса една добра сумма. Права, прочее, слѣдующето прѣдложение безъ да уморявамъ Обл. Събрание съ повече говорение за ползата отъ прѣдложението ми. Ето прѣдложението ми: „на прѣдсѣдателя да ся плаща 40 гр. . . . . “ Азъ настоявамъ Събранието да приеме това мое прѣдложение.

Ив. Х. Петровъ: Дѣйствително, всѣки знае, че тия сждилища нѣматъ толко работа както другитѣ. Ако, прочее, неможемъ ги унищожи, можемъ направи нѣкоя економия. Твърдѣ хубаво забѣлѣжи г. Воденичаровъ, че разсилната работа можатъ да испълняватъ разсилнитѣ на префектурата. Тъй като департаменталнитѣ адм. сждилища испълняватъ такъва корресподенция въ полза на областьта, защо разсилнитѣ и писаритѣ отъ префектурата да не вършатъ и тая работа. При това, съвѣтницитѣ при префектуритѣ стоятъ само за единъ раскошъ. Можатъ да ся задължатъ съ работитѣ на това сждилище. Това ще може да стане безъ да ся развали куражътъ на сждитѣ; за това права прѣдложение, съвѣтницитѣ да ся принуждаватъ всѣки да работи въ тия сждилища. Азъ вѣрвамъ, Събранисто ще оцѣни прѣдложението ми и ще го приеме.

К. Калчовъ: Не зная, но както каза г. Воденичаровъ не може да стане. Не можемъ да даваме възнаграждение. Първо, съвѣтницитѣ какво вършатъ знаемъ добрѣ. Убѣденъ съмъ, г. Груевъ знае добрѣ въпросътъ и ще ни разясни. Споредъ мене, или съвсѣмъ да заличимъ тая сумма, или да стои както Коммиссията заличава отъ бюджета службитѣ на кописти и разсилни: споредъ мене, само единъ писарь не може да върши работа, пакъ трѣбва да го считаме секретарь. Като членъ отъ сждилището, зная, че рапортитѣ прави секретарьтъ. За това да заличимъ всичкитѣ други служби приемамъ, но да ся остави единъ секретарь съ 800 гр.

Д-ръ Хаковъ: Азъ мисля, на практика прѣдложението на г. Воденчарова не е много добро. Въ начало всички въ Събранието даже приехме нищо да не ся плаща. Но какво стана? Явиха ся разни претенции, правителството ся оплаква, че съвѣтницитѣ не ся събиратъ, защото нѣмали плата. Пост. Коомитетъ влѣзе 5—6 пѫти въ стълкновение съ правителството, като искаше рѣшението да ся испълни. Най-послѣ, Глав. Управитель настоя и Пост. Коммитетъ призна, че неможе безъ заплата. Като почена да ся дава плата, Сждилищата почеха да функциониратъ. Че е нужно да функциониратъ тия Сждилища, не ще много доказателства. Сами знаемъ, че само оплаквания по кадастралния данъкъ има твърдѣ много. Трѣбва, прочее, единъ чиновникъ да стои постоянно тамъ, ако не и кописти и разсилни. Трѣбва да има единъ секретарь, както прѣдложи г. Калчевъ. Инакъ, вмѣсто полза, ще принесемъ врѣда.

Наумовъ: Доста ся защищава Админ. Сжд. Мисля азъ, че Ист. Румелия е само да поддържа чиновници. Трѣбва, г-да, ние да глѣдаме само практиката и ползата. Ако глѣдаме по тънко Орг. Уставъ, тукашното висше Админ. Сждилище може да ся състави отъ . . . . . които всѣка година трѣбва да ся избиратъ отъ единъ . . . . . отъ Пост. Ком., а други отъ Глав. Управитель. Значи човѣкъ като ограденъ, дава само което въ Пост. Коммитетъ . . . . не може членъ въ Сждилището. Но тукъ, забѣлѣжете, Прѣсѣдательтъ въ Върховното Сждилище съединени секции, знае какъ на другитѣ ся плаща въ департ. Сждилища. Знаемъ, че въ тѣхно име повече работатъ. Прие ся напрѣдъ да не ся дава плата. Но въ насъ неможало безъ плата, като Румелия е създадена за чиновници. Повтарямъ пакъ да кажа, че Областьта е създадена само да поддържа чиновници. Отъ тукъ ида да кажа и за това Сждилище. Всѣки отъ насъ познава нуждата, неосновното положение на нашата Область въ фин. отноше-

ние. Всѣки глѣда съ какви огромни излишеци ся пълни бюджетътъ, а до година, Богъ знае какъ ще стане. А населението ся прѣтоварва съ данъкъ — нека плаща. Споредъ мене, мнѣнието на г. Воденчарова е добро, но онова на г. Петрова още по-добро и то трѣбва да ся вземе въ внимание. Самий духъ на Орг. Уставъ това диктува, членъ 2 казва . . . . . .
Това е явно, че Орг. Уставъ дава право да замѣства членътъ. Слѣдователно, нѣма що да ся оспорява, трѣбва да испълнимъ Орг. Уставъ. Сега въ бюджета да не прѣдвиждаме нищо, да направимъ една резолюция и прѣпоржчимъ на Пост. Комитетъ и Глав. Управитель да испълнятъ това.

Д-ръ Странски: Бюдж. коммиссия намали суммата на 141000 гр., вслѣдствие закона за заплатитѣ, като унищожи и службитѣ разсилни и конисти. Остава само по единъ писарь по 600 гр. Защото трѣбва да има такъвъ, който да е специално задълженъ да води книжята, сѫщеврѣменно като бѫде и членъ. Колкото за мнѣнието на г. Калчова, че писарьтъ да ся назове секретарь, съ 800 гр., това не значи нищо. Зависи отъ самото Сѫдилище да иска чиновникътъ отъ Сѫдилищната канцелария за да държи протоколитѣ и др. Относително прѣдложенията на г-нъ Воденчаровъ и Петровъ, както и на Наумова, ако направимъ тъй, ще бѫде въ врѣда на правителството и на населението, особенно. Икономията съ 1000 лири отъ такава мѣрка, не ся сранява съ ползата отъ Сѫдилищата. Самий съставъ на Сѫдилищата ни напомнюва тѣхното значение и сѫществуване. Тѣ сѫ членове, които непрѣменно пазятъ интереситѣ на населението.

В. Нейчовъ: Г-да, тая идея, поддържана отъ нѣкои мои събратия, е добра, т. е. да не ся плаща на Глав. Съвѣти. Г-да, ако признаемъ ползата отъ Админ. Сѫдилища, трѣбва да признаемъ, че сѫ рѣдовни; рѣдовни сѫ, понеже ги прѣдвижда Орг. Уставъ и начертава атрибуцийтѣ имъ. Ето какъ казва чл. 62 отъ Орг. Уставъ ал. 1, 2 и 3 (чете). Значи, това сѫ атрибуцийтѣ на Върх. Адм. Сѫдилище. Сега, прѣди всичко, ако искаме да подобримъ интересътъ на населението, трѣбва да влѣземъ въ такъво правосѫдие. Ако има да ся оплакватъ отъ недѣятелностьта на тия Сѫдилища то съмъ азъ, г-да. Но, ако само едно Сѫдилище ми направило лошо впечатление, да ли трѣбва да откажа полѣзностьта и на другитѣ? Мисля, бихъ сгрѣшилъ. Ако искаме само да ги подобримъ — ето въпросъ. Наистина, трѣбва да жалимъ джебътъ, но доброто правосѫдие не го изпразнува. Колкото за дѣто нѣмали много работа, то не е въпросъ; ако ни е жалъ за това, можемъ да имъ намѣримъ работа.

Стамбуловъ: Г-да, ето съ тая ставатъ 3 сессии и въ всѣка ся занимаваме съ тоя въпросъ. Прѣди 3 год., или двѣ, рѣшихме да ся не плаща. Но знаемъ какъвъ бѣ резултатътъ на това рѣшение. Видѣ ся, че това Сѫдилище бѣше невъзможно да сѫществува. И, че трѣбва да функциониратъ тия Сѫдилища, неще много доказателства. Но, за да имаме удовлетворение отъ една страна, азъ мисля трѣбва да ся приеме прѣдложението на г. Петрова, подкрѣпено отъ г. Наумова, както и азъ го подкрѣпямъ. При това, мисля, въпросътъ е доста разясненъ, защото и въ миналитѣ сессии ся разисква, та може да ся гласува.

Воденчаровъ: Нѣкои г-да поддържатъ прѣдложението на г. Петрова, но трѣбва тия г. г. да знаятъ атрибуцийтѣ на Сѫдилището и какви членове го съста-

вятъ. При това, въпросътъ бѣше съвършенно другъ. Въпросътъ бѣше да ли трѣбва да ся плаща, или не, съставътъ. Тоя бѣше въпросътъ и за това азъ направихъ такъво прѣдложение. Г-да, въ Пловдивъ имаме толкова чиновници съ добри плати — неужели нѣма отъ тѣхъ да приематъ да служатъ въ Сждилището съ възнаграждение по 40 гр. Азъ моля Събранието да приеме прѣдложението ми. Колкото за искането на г. Калчова, писарьтъ да има 800 гр., немога да ся съгласа. Защото, както писаритѣ съставятъ часть отъ префектурата, и тѣ сж длъжни да пишатъ едно друго, а секретарьтъ само протоколитѣ да държи. За туй стиагатъ 6 лири, споредъ коммиссията.

Д. Бояджиевъ: Г. Нейчовъ, като стана да говори, каза само, че трѣбва да сжществуватъ тия сждилища и толко нуждни били. Кой отъ насъ казва, че не трѣбва да сжществуватъ? Но въ Орган. Уставъ чл. 66 прѣдвижда. . . . . Тъй щото, принудени сме, би ся съгласилъ г. Воденичаровъ, ако въ послѣдната алинея, че слушательтъ е длъженъ да прази доклади. Така щомъ е, той трѣбва да засѣдава. И трѣбва и да ся плаща, както прѣдлага г. Петровъ. Тогава всѣки пжть ще има двама слушатели и нѣма да има страхъ, както го е страхъ г. Нейчовъ. Сега остава за другитѣ двама. Мнозина говориха защо да ся жьртвуватъ 1000 лири. Питамъ коя е цѣлта на адм. департ. сждилища? Да ли не е сжщата, която и на висшето? Когато тѣ не получаватъ нищо, и пакъ вьршатъ работа много повече отъ висшето. Щомъ има прѣдсѣдатель и двама членове, съставя ся. Но може да има страхъ отъ общественнитѣ работи, че ще оставатъ нерѣшени. Цѣлий съставъ трѣбва да ся плаща. Но ако ся съгласи г. Воденичаровъ, че писарьтъ състава като префектьтъ . . . . Ако не на Прѣдсѣдателя, поне на Секретара да ся даде 800 гр., комуто ще бжде повѣрена цѣла канцелария и всички дѣла.

Д-ръ Янкуловъ: Г-да, нещх да казвамъ за ползата ота това сждилище, защото разбирате това много добрѣ. Ще кажа само, че прѣдложението на г. Воденичарова е много добро, но не може сега да ся приспособи. Ние още нѣмаме хора съ чълни кесии, да можатъ да търсатъ почетъ. Въобще въ насъ е сега прието безъ плата да ся не работи. Слѣдователно, незная да ли ще ся намѣратъ хора, каквито търси г. Воденичаровъ. Споредъ мене, трѣбва да ся приеме прѣдложението на коммиссията и нищо повече.

Дир. Крьстевичъ: Имахъ търпѣние да изслушамъ всички, за да видя въ какво ся съображаватъ г да прѣдговорившитѣ. Видѣхъ, че главната идея е економията. Друго нѣщо сжществено незабѣлѣжихъ. Какво ся казва тука, че администт. сждилище нѣмало работа, — защо да ся плаща. Не е истина, г. г., идете въ канцеларията и ще видите. Но, защото на департ. не ся плащало, та и тукъ тъй да е. Азъ пакъ казвамъ и на тѣхъ трѣбаше да ся плаща, защото работятъ. А и какво работятъ? Има въ тѣхъ депутати — защо неработятъ? Толко жалби има по кадастра, толко просители чакатъ по цѣла година? Поне тѣ да залѣгатъ да работи сждилището. Но не, — нѣма заплата за това. И имать право. Г. Воденичаровъ казва за писара била лесна работа. Най лесна, може би, отъ всичко. Въ префектурата имали добри заплати, тѣ да ся викатъ. Сѣди ти, викай го, ако нѣмашь работа. Въ Дирекцитѣ имало чиновници съ добри заплати Г-да, да прѣдполагаме много е лѣсно. Пьрвитѣ сж департ. адм. сжд., а това сждилище е въззивно. Тѣ сж въ

полза на населението, отъ една страна, и на правителството, отъ друга страна. И, ако направите както ся прѣдлага, ще направите нѣщо противъ Органическій Уставъ. (Гласове: да ся гласува!)

Бракаловъ: Азъ, като членъ на това сѫдилище, ще отговора на г. Крьстевича за дѣто каза, че пари не ся плащa, за това не ся събиратъ членоветѣ. Не е за това, г-да. Въ нашия департаментъ ето защо не функционира сѫдилището. Не зная по коя причина и инициатива на кое върховно учреждение ся каза сѫдилището да е отъ ассесоритѣ при Търговското сѫдилище. Незная да ли това е станало и въ другитѣ департаменти, но въ нашия тъй стана. Дирекцията си наложи волята за това слѣдъ дълга прѣписка. Какъ да ся събере онова сѫдилище, какъ да рѣши, когато е въпрѣки законътъ и рѣшението не ще бѫде освѣнъ беззаконие. Минаха ся 2, 3 мѣсеци, послѣ ся избра за прѣдсѣдатель турчинъ. Прѣдсѣдателътъ казва: не мога да водя дѣлата, прѣизберете българинъ. И работата стои тъй. Отъ тогава до сега сѫ постѫпили около 60 дѣла по кадастра, 36 не сѫ разглѣдани още. И г. Директоръ пита защо не засѣдаватъ депутатитѣ? За това има присѫтственна книга и който ся интересува нека иде и ще види истината. Сега, ако искате, гласувайте за исчерпанъ въпросътъ. Има двѣ прѣдложения да ся гласуватъ. Азъ това искахъ само да кажа.

Петровъ: (Гласове: Исчерпанъ! Исчерпанъ!) Двѣ думи, г-да. (Тропотъ. Прѣдсѣд. звъни. Гласове: Исчерпань). Само двѣ думи, г-да.

Прѣдсѣд.: Не сѫ чули прѣдлож. още. (Калчовъ: Азъ имамъ прѣдложение).

Петровъ: Каза ся че . . . . . (Тропотъ).

Прѣдсѣд.: Моля ви, г. Петровъ има думата. (Пакъ тропотъ). Думата има г. Петровъ, г-да. (Гласове: Исчерпанъ). (Звъни). Распущамъ засѣданието за 10 м.

Слѣдъ отпускъ.

Прѣдсѣд.: (звъни). Засѣданието ся отваря. Г. Ив. Х. Петровъ има думата.

Ив. Х. Петровъ: Г-да, азъ като направихъ прѣдложение, мисля го като мѣрка за економия. И ние всички нели искаме да правимъ економии? Всѣка год., като гласуваме бюджетътъ, глѣдаме съ страхъ за бѫдѫщата година, да не би да стане нужда за заемъ. Не отъ тоя страхъ ли намалихме платитѣ на чиновницитѣ? Не за това ли и настоящий въпросъ ни мѫчи? Г-да, и азъ желая на всички да да ся плащa; и азъ желая да имаме добръ бюджетъ. Ние всички желаемъ да кажеме, не Ист. Румелийска автономия, но царство. Зависи ли отъ насъ? Ако това независи отъ насъ, г-да, въ наша зависимость е да запазимъ, което ни сѫ подарли, да ся укрѣпимъ финансианално. Но, като стѫпаме тъй високо, ние ще опропастимъ и това що имаме. Знаете, г да, че борчътъ на страната ся въскачва на 150,000 лири, и тѣ не можатъ да ся наплатятъ въ 3 год. отъ орачитѣ, или въ двѣ години. Ще каже, тоя излишъкъ страната трѣбва да плати въ двѣ години. То е повече отъ ужасъ. И ние още глѣдаме и гласуваме расходитѣ и глѣдаме да създадемъ месности. Тая година като прѣдвидимъ една икономия за да ся съобразимъ съ положението си, а до година можемъ да ся по отпуснемъ. Скърбно е, истина, нѣкому, че въ админ. сѫдилища не ще ся взема плата, защото всичко става искуственно. (Гласове: на прѣдмета). На прѣдмета съмъ. Азъ ми е чудно какъ ся взема, като сѫщий Дир.

на Финансите въ своя рапортъ казва, че Главн. Съвѣти заявяватъ, че кадастрътъ е тѣжъкъ. Това е мнѣние официално казано. А пакъ отъ офиц. трибуна ни ся каза, че безъ да глѣдаме това, трѣбва да глѣдаме да не развалимъ и машината правителственна. Азъ мисля, никой не желае това. Пакъ казвамъ, ако тая година направимъ заемъ да платимъ борчътъ, не е тоя борчъ отъ тая година, но е отъ двѣ години. Недай Боже, ако ся не намали данъкътъ. (Гласове: на прѣдмета). За това, г-да, ако ся направи това прѣдложение, не е отъ капризъ, но да подобримъ административната машина, за да може да ся развива въ бѫджще.

Прѣдсѣд.: Г. Д-ръ Янкуловъ има думата. (Гласове: Исчерпанъ. Тропотъ). Има и прѣдложения. Моля г. Воденчаровъ да формулира своето.

Воденчаровъ: 13 глава да ся намали на 81,200 гр. Именно 15,000 за възнаграждение на прѣдсѣдателя; съвѣтницитѣ и слушателитѣ по 40 гроша въ день. Секретарь 1,200 гр. Разсиленъ 3000. За департаментални Адм. Сѫдилища писари 43.200 гроша.

Прѣдсѣд.: Подкрѣпя ли ся това прѣдложение? (Подкрѣпя ся). Турямъ на гласуване, които сѫ за него — да станатъ. (Пада). Има прѣдложение отъ г. Петрова. Моля г. Петрова да го формулира.

Ив. Х. Петровъ: Моето прѣдложение е сѫщо на коммиссията, като ся заличи само членъ 3 за слушателитѣ.

Прѣдсѣд.: Подкрѣпя ли ся това прѣдложение? (Подкрѣпя ся). Които сѫ за него — да станатъ. (Пада). Има друго прѣдложение отъ г. Бояджиева, да ся заличатъ докладчицитѣ (слушателитѣ).

Воденчаровъ: Г-нъ Бояджиевъ бѣше съгласенъ съ г. Петрова. Той прѣдлага по погрѣшка сѫщото, което падна. (Д. Бояджиевъ: да). Г. Калчовъ има прѣдложение да ся увеличи съ двѣ лири платата на писаритѣ въ Окр. Адм. Сѫдилища. Подкрѣпя ли ся? (Подкрѣпя ся). (К. Калчовъ: като ся назовятъ и секретари). Цѣлото количество какво е? (К. Калчовъ: 2400 гроша).

Прѣдсѣд.: Турямъ на гласуване, които сѫ за това прѣдложение — да вдигнатъ рѫка. (Пада). Приема ли ся прѣдложението на коммиссята? (Приема ся).

Чл. 14. Веществени	250.000	—	18,22, 24,26, 28,32, 40,42,	240.600
Гл. 15. Печатание на паспорти и др.	25.000	—	43	25.000
16. Наемъ.	50,000	—	44	50,000
17. Помощь на Дружеството Св. Пантелеймонъ .	50,000	—	45	50,000
18. „ „ бѣднитѣ	50,000	—	47	50,000
19. Случайни	30,000	—	46	50,000

Дир. на Правосѫдието. Гл. I. § I-й. Дирекция. 1. Заплатитѣ на чиновницитѣ въ Дирекцията 388,800

Коммиссията намалява тъзи глава на 237,600 гр., като заличава службата на *съвѣтникъ*, прѣдвидена въ чл. 2-ий; въ членъ 5 остава само единъ секретарь, въ чл. 6-й помощникъ на счетоводителя е замѣстенъ съ секретарь II-ий разрядъ, въ чл. 8-й писарь за мѣстни язици е замѣненъ съ секретаръ III-й разрядъ за м. яз.,

членъ 9 и 10-й ся съединяватъ, чл. 10 и 11-й ся съединяватъ — само 4 писци, въ чл. 13 й секретарьтъ ся туря отъ III й разрядъ, въ чл. 16-й журналисть е замѣненъ съ писарь, а въ чл. 17-й оставатъ 4 писари отъ IV-й разрядъ.

К. Калчовъ: Да ся каже отъ коммиссията да ли е намалила персонелътъ.

Докл. Величковъ: Има намаление на персонелътъ; чл. II, съвѣтникъ ся заличава и надоле има замѣнение.

Дир. Саллабашевъ: Азъ ще моля Почит. Събрание да не намалява персонелътъ, понеже дирекцията мжчно ще може да функционира съ персонела, както го имѣнява коммиссията. Дирекцията на Правосждието има толко много дѣла, щото до сега има 14000 №. Поне да ся оставатъ 3 писари отъ 1 разрядъ.

Бракаловъ: Прѣди малко г. Нейчовъ доказа тържественно, какво значи Дирекция на Правосждието. За да има добри сждилища да може лесно да ся раздава правосждието, трѣбва дирекцията да ся съставя отъ добри хора, да има всички улеснения. За това приемамъ да ся удовлетвори исканието на г. Директора.

В. Нейчовъ: Това, което каза г. Бракаловъ, не иска допълнение. Самъ г. Директоръ каза при другото и туй, че трѣбва още единъ писарь. Трѣбва да ся отстжпи, защото тая дирекция е важна.

Д. Бояджиевъ: Азъ мисля, г. Директоръ на Правосждието не е искалъ много нѣщо отъ Събранието. Той присжтствува въ коммиссията и всичко, което е искалъ, ся приело, само сега иска да ся отпусне още единъ писарь отъ 1 разрядъ. Службата помощникъ счетоводителя ся унищожава и други служби, оставатъ само 2 писари по 700 гр. Азъ мисля, въ една дирекция като на правосждието, отъ която има и доста приходъ, но която при всичко е турена II разрядъ, мисля не ще бжде гогѣма загуба, ако отпуснемъ поне още единъ писарь.

В. Нейчовъ: Азъ прѣдлагамъ да ся увеличи суммата на тая глава съ 8400 гроша. (Приема ся).

Гл. 2. Веществени 195.000

(Приема ся).

Коммиссията заличава притуркитѣ, като прѣдвижда обща цифра гр. 185,000.

Гл. 3. Наеми 136,000

Коммиссията намалява на гр. 130,000

Гл. 4. Обезщетение на ассесоритѣ 195.600

(Приема ся).

Гл. 4. Пжтни по изслѣдване и инспекция 158.400

Коммиссията намалява тъзи глава на гр. 130,000.

Гл. 6. Заплата на чиновницитѣ въ Върховното Сждилище . . . 568.800

Коммиссията намалява тази глава на гр. 458,400, вслѣдствие на слѣдующитѣ измѣнения. въ чл. 5 оставатъ секретари III й разрядъ двама, въ чл 6 писари I-ий разрядъ — двама, въ чл. 7 писари II-ий разрядъ — двама. Прибавя ся новъ членъ 8-й съ писари III-й разрядъ 4-ца. Въ членъ 9-ий оставтаъ 4-ца писци, въ чл. 11-й остава единъ секретарь за мѣстнитѣ язици II-ий разрядъ и ся отваря новъ членъ — секратарь на мѣстнитѣ язици III-й разрядъ.

Ив. Герджиковъ: До колкото можахъ да узная, въ правит. бюджетопроектъ ся прѣдвиждали 2 II секретари за Гражданското и Углавното отдѣление на Върх.

Сждилище, но въ печатанието е станала погрѣшка, та сж испустнати. За това моля Събранието да приеме 2 II секретари за двѣтѣ отдѣления. Прѣдлагамъ суммата да ся увеличи на 24000 гр.

Прѣдсѣд.: Има прѣдложение да ся увеличи суммата на 24000 гр. (Приема ся). Има ли възражение за прѣдложението на комиссията? (Нѣма).

„Гл. 7. Заплата на долнитѣ чинове въ Департаментал. Сждилища 2,228.400“

Комиссията намалява тази глава на 1,899.600 гр., вслѣдствие намалението на заплатитѣ и — на слѣдующитѣ измѣнения: въ чл. 4-й секретари — нотаритѣ ся турятъ отъ II-й разрядъ и въ чл. 5-й секретаритѣ отъ III-й разрядъ, чл. 6 писаритѣ остаятъ 20 й чл., 14-й ся заличава, чл. 15 и 16 ся съединяватъ въ единъ членъ 14-й — съ писари за мѣстни язици 12 души.

Наумовъ: Г-да, азъ станахъ да говора върху тая глава, именно за департаменталнитѣ, били граждански, били криминални сждилища. Орган. Уставъ не съединява криминалнитѣ и гражданскитѣ отдѣления въ едно, въ единъ трибуналъ. Зная, има трибунали (криминални), които прѣзъ цѣла година спятъ. Има други, които глѣдатъ по 20 дѣла само. А ние гласуваме за тѣхъ огромна сумма. Отъ многото работа чиновницитѣ въ тия сждилища вематъ си табли, че играятъ въ канцеларитѣ. Трѣбва тия хора да направимъ по щастливи, като имъ распжднимъ лѣнивостьта, която по нѣманне на работа ги е обладала. Събранието, вѣрвамъ, ще ся съгласи щото тия сждилища да ги подведемъ подъ вѣдомството на гражданскитѣ. Съ туй ще направимъ повече добрина за тия хора, отъ колкото да ги демурализираме. При това ще стане икономия и нѣма да имаме дефицитъ въ бюджета, за да плащаме при туй и лихва. Знайте, г-да, нашата цѣла область съставя единъ департаментъ французки. Вземете единъ французки департаментъ и въ него по жави богати търговци нѣма да намѣритѣ както въ насъ. А защо сж намъ толко сждилища? За туй, криминалнитѣ сждилища въ насъ да бждатъ други, отдѣлни, е луксусъ. Отъ 4 год. насамъ нашитѣ граждански сждилища и тѣхнитѣ прѣдсѣдатели и членове сж добили достатъчна практика за да не куца правосждието, ако направимъ това сливание на двѣтѣ камари. Отъ друга страна въ това може да ни насърдчи практиката и дѣятелностьта на Гражданскитѣ Сждилища. Статистиката показва това. Можемъ да кажемъ основно, че имаме хора, а не абстрактно. Въ сравнение съ дѣятелностьта на гражданскитѣ сждилища, ние можемъ лесно да констатираме, че нѣма никаква печалба отъ сжществуванието на криминалнитѣ сждилища, още загуба имаме, като ся отпущатъ по тѣхъ такива суммы, безъ да ся глѣда на фин. ни положение. Г-да, ние, ако искаме да правимъ икономия, трѣбва да я увеличаваме, като унищожаваме и излишнитѣ учрѣждения. Ние вече знаемъ сега въ какво фин. положение сме. И то ся дължи на голѣмитѣ, на тлъститѣ плати на чиновницитѣ. Азъ нещж да говора по обширно. Може и това, което казахъ, да ся не вземе въ внимание. Но то остава въ протоколитѣ и бждящето ще ся произнесе. Ще ся оцѣни мѣрката като ся вземе прѣдъ видъ малочисленностьта и пространството. Ще ся види, че то не е Турция да захващатъ Босна до Триполи, Дамаскъ, Еменъ. Нека, г-да, обърнемъ внимание на тоя въпросъ. Нека съединимъ криминалнитѣ къмъ Гражд. Сждилища. Най послѣ, къмъ послѣднитѣ можемъ да придадемъ още по единъ членъ, ако ся боимъ че не можатъ съ тоя съставъ да успѣятъ. Нѣма да ся спре никакъ машината и ние ще

имаме добра икономия. Прочее, прѣдлагамъ да ся унищожатъ 6-тѣ департ. криминални сждилища, като ся прибави по единъ членъ повече на гражданскитѣ.

Ив. Х. Петровъ: Жално ми е, г-да, че отдеве не ся прие прѣдложението ми, което си бѣше на мѣстото. Но то ся вече свърши. Ще помоля Обл. Събрание пакъ сега да обърне внимание върху прѣдложението на г-на Наумова, което е съгласно и съ буквата на Орган. Уставъ. Орган. Уставъ, както знаете, не прѣдвижда криминални нито граждански сждилища, а казва само единъ трибуналъ отъ 2 секции. Въ начало, въ наша Ист. Румелия, незная по кои причини, мислехме че сме богати, — показвахме ся толко щедри. Но сега, като опитахме, като видѣхме, че сме натрупани съ борчове, трѣбва да помислимъ за излишностьта на тия сждилища. Съ това ще направимъ добра икономия. А, при това, ония чиновници, които стоятъ безъ работа въ тия сждилища ще имаме и отъ тѣхъ полза, като ги принудимъ да станатъ производителни членове на обществото.

Д-ръ Хаканов ъ: Г-да! азъ немога да зная, дали всички криминални сждилища сж безъ работа, или не, че спорѣдъ това да сждя за излишното или не функционирание на тия сждилища. Станахъ, обаче, да кажа и азъ нѣколко думи по прѣдложението на г-на Наумова. (Силенъ говоръ. Прѣдсѣд: (звъни) тишина, г-да). Прѣдложението на г. Наумова най напрѣдъ да ся констатира, не е беззаконно. То е съобразно съ Орган. Уставъ. Послѣ — състоянието на сждилищата, които практикуватъ още отъ началото на областьта. По тоя начинъ ще ся яви въпросъ, да ли всички департаменти да ся лишатъ съ тия сждилища. Спорѣдъ мене, за Пловдивския департаментъ тая мѣрка не може да ся приспособи, понеже той е голѣмъ — и г. Наумовъ не ще откаже това. Значи, едно и двѣ криминални сждилища като ся оставатъ, другадѣ можатъ да ся унищожатъ. Ако г. Наумовъ приеме тая моя бѣлѣжка, азъ подкрѣпямъ напълно прѣдложението му.

Д-ръ Дагоров ъ: Азъ ставамъ да подкрѣпа напълно прѣдложението на г. Наумова. Не е да ся увличаме отъ точка зрѣние, че тия сждилища, или по добрѣ магистратитѣ нѣмали работа, не испълнявали своята длъжность. На това азъ не глѣдамъ. Азъ обрьщамъ внимание на двѣ нѣща: 1) финансиалний кризисъ, който стои прѣдъ вратата и 2) даже нашата страна и да е въ фин. отношение добрѣ, пакъ кр. сждилища трѣбваше да ся махнатъ Ако взъмемъ, г-да, да разглѣдаме какво ся върши презъ цѣлата година въ тия сждилища, ще видимъ, че нѣматъ повече кои 20, кои 30 дѣла. За напрѣдъ пакъ, — понеже нѣкои членове отъ наказателния кодексъ ся подведоха въ компетенцията на окол. сждилища, тѣхното сжществуване повече е излишно. За това, да приемемъ прѣдложението на г-на Наумова Съ това нѣма спре машината, а още ще можемъ да ся уравнимъ бюджетътъ.

Д. Стамбуловъ: Наистина, прѣдложението на г. Наумова е за приемание, като прибавимъ още по единъ членъ за гражд. сждилища ще станатъ 4. И знаемъ, при всѣко сждилище има най малко по 2 изслѣдователи. Когато ся случатъ много дѣла на едно сждилище, може единътъ членъ, заедно съ двама изслѣдователи, да съставатъ особна камара и да глѣдатъ криминални дѣла. Затова ида да подкрѣпя прѣдложението на г-на Наумова, като кажа, че нѣма причина да ся не приеме.

Дир. Саллабашовъ: Г да. взглядоветѣ, които ся изказаха отъ прѣдговорившитѣ г-да, наистина не сж безъ основание, обаче ще забѣлѣжа, че прѣдложение

то на г. Наумова поне за сега е неприемливо. Може би по послѣ, когато ся практикува наказателний кодексъ, да ся приспособи, но сега за сега ще бѫде въ ущърбъ на правосѫдието. Това дѣто ся каза, че само 20, 30 дѣла глѣда едно сѫдилище прѣзъ годината не е истина. Мога да ви прѣдстава статистиката за миналата 80/81 година. Въ тукашното сѫдилище сѫ разглѣдани 214 дѣла, въ Бургаското 160, Ст.-Загорското 169 и пр. Тая е дѣятелностьта на криминалнитѣ сѫдилища. Тая год. пакъ отъ 1 Януарий до 1 Октомврий има: Пловдивското 167, Бургаското 241, Т.-Пазарджишкото 178, Хасковското 128, Сливенското 151, Ст.-Загорското 120. И тия сѫ рѣшени, нерѣшени оставатъ има още много. При това мога да ви увѣра, г-да, че тѣ щели сѫ да извършатъ много повече нѣщо, ако е нѣмало недостатъкъ въ персонала на Общественното Министерство. Познато ви е, че не само въ криминалнитѣ сѫдилища трѣбва да има по единъ членъ отъ страна на Общественното Министерство, но трѣбва и въ много дѣла на гражданскитѣ отдѣления, дѣто съ прокуроритѣ въ паркета да глѣдатъ дѣла, да съчиняватъ обвинителни актове и пр. Впрочемъ азъ мисля Събранието ще покаже патриотизмъ, ако остави сѫществуванието на тия сѫдилища още тая поне година, да можатъ да ся поочистатъ дѣлата и да ся изучи по добрѣ въпросътъ, ако по опитъ е доказано че трѣбва да ся унищожатъ. При това, гражданскитѣ сѫдилища сѫ прѣтрупани съ дѣла. Ако ся прѣдадътъ изведнажъ и ония дѣла, ще ся породатъ много оплаквания, отъ колкото сега ставатъ. Моля, прочее, Обл. Събрание да не приема сега прѣдложението на г. Наумова — да остане за идущата година.

Бракаловъ: Г-да, прѣдложението на г. Наумова, е прѣдложение, което трѣбва да ся вземе подъ сериозно внимание. Г нъ Дир. на Правосѫдието иска да го обори, но доводитѣ му нѣматъ тая сила. Той не може и да убѣди нѣкого за полѣзностьта на тия сѫдилища. И азъ първото, което сега ще кажа то е, че съмъ противъ функционирането имъ. Дѣйствително, безъ страхъ, можемъ да присъединимъ тия сѫдилища на гражданскитѣ. Послѣднитѣ можатъ да оправдаятъ надѣжднтѣ ни. Азъ съмъ увѣренъ. При това да видимъ какво работатъ тѣ. Дѣлата, които разглѣждатъ тѣ, сѫ прѣсѣти. Тѣ сѫ почти всички въззивни. Ако прѣзъ цѣла година едно сѫдилище разглѣда 120 дѣла, то тѣ сѫ въззивни, за простѫпки малки. Едва ли по вече отъ 15 дѣла ще има сериозни. Като признаемъ това, г-да, виждаме съвсѣмъ възможно, и смѣло можемъ да ги присъединимъ на гражданскитѣ. Още повече, когато функционираніето имъ като отдѣлни учреждения не прѣдставлява никаква особна полза. И унищожението имъ неще никакъ да помѣша ходътъ на работитѣ. При туй, още повече можемъ да ся надѣемъ въ това, като ся прибави още по единъ членъ въ гражданскитѣ, като въ случай на нужда отъ тоя членъ, заедно съ изслѣдователитѣ, може да ся образува една камара за да ся помогне при многото дѣла. Въобще нищо нѣма да прѣчи ако направимъ такъво рѣшение. То неще бѫде и противозаконно, защото самий О. У. не прѣдвижда криминални сѫдилища Г-да, като имаме прѣдъ видъ голѣмата икономия, която ще направимъ съ тая мѣрка, никакъ да не жалимъ че ще развалимъ максулътъ на нѣкои си, които отъ нѣмание на работа, праватъ даскалѫкъ и пишатъ прошения на хората. Азъ подкрѣпямъ прѣдложението на г. Наумова и моля Събранието да го приеме.

Д-ръ Янкуловъ: Г-да, прѣди всичко ще кажа, че ако ся приеме това

прѣдложение така изведнажъ, неще има добръ резултатъ. Отъ Офиц. Трибуна ни ся каза, че такъва една мѣрка не е безполѣзна, но патриотизъмъ ще бѫде отъ страна на Обл. Събрание ако ся поотложи тая мѣрка. Азъ ся присъединявамъ къмъ мнѣнието на Правителството и го поддържамъ. Не трѣбва да става нищо безъ врѣме. Когато едно нѣщо ся извърши своеврѣменно, само тогава довожда до добри резултати. Додѣто имаме много сѫдилища, да ги унищожимъ изведнажъ, какво ще направимъ? Практиката ни диктува, че за да ся достигне нѣщо трѣбва да вървимъ прогрессивно, додѣто може наший стомахъ да смѣли нѣщо. Работата въ нашето правосѫдие, особенно въ криминалнитѣ сѫдилища, истина куца много. Това никой неможе да откаже. Който е ималъ честьта да посѣщава таково сѫдилище непрѣмѣнно е забѣлѣжилъ, че хора за нищо дѣла, не сѫ могли до 7 мѣсеци да ся откъснатъ. Кой е кривъ за това? Има затворници въ много жалостно положение. Кой е кривъ за това? Криво е, г-да лишението отъ сѫдоустройство, отъ процедура. Безъ криминална процедура, безъ устройство — искаме да ги махнемъ. Тъй не разбирамъ. Разбирамъ да ся урѣди процедура, сѫдоустройството, да ся урѣдатъ сѫдилищата както трѣбва да функциониратъ едни такива учрѣждения. Тогава да глѣдаме, да оцѣняваме, ако намѣримъ нѣкое излишно, да го махнемъ. Тогава ще има и полза. Твърдѣ добрѣ, да махнемъ сега и 6 тѣхъ. Най напрѣдъ питамъ, какво ще правимъ на толко чиновници? (Гласове: това не е въпросъ). Моля. — Ще ги проводимъ да оратъ, — Хубаво. Но дѣто ще правимъ това, не ли е по добрѣ да го имаме прѣдъ видъ за една бѫджща мѣрка? Да ся прѣпоржчи на правителството, щото — слѣдъ нѣколко врѣме то ще прѣмѣства сѫдиитѣ — да има право да прѣчисти, да намали персоналътъ на крим. сѫдилища, да ся състави персоналъ колкото е нуженъ да ся поддържатъ тия сѫдилища до дѣто да ся съединатъ приготвени съ всичко. Така като вършимъ постьпенно, азъ мисля, ще бѫде справедливо. Населението, г-да, незнае и не ще да знае колко сѫдилища има: много или малко. То знае това; да му дадешъ правосѫдие бързо, справедливо. Слѣдователно, не трѣбва отъ една крайность да отидемъ на друга. Да прѣпоржчимъ на правит. да подготовлява постьпенно присъединението имъ. Това е най добрий пѫть.

Д. Бояджиевъ: Както видимъ, никой отъ г. г. прѣдговорившитѣ, никой не ни каза за ползата отъ сѫществуването на тия сѫдилища. Самъ г. Директора исповѣда това, само като каза да ся остави тая мѣрка за до година. Обаче, това настояване на г. Директора не трѣбва да ни попрѣчя. Толко повече, че нѣма сериозни доказателства. Тѣ сѫ повече поправени. Азъ отъ своя страна мога да увѣра г. Янкулова, че нѣма никакъ да отидемъ въ крайность, нѣма да ся поврѣди интересътъ на страната, ако сега приложимъ тая мѣрка. Завчера дойде намѣстникътъ на г. Воденичарова и казваше, че нѣмало никакви дѣла. Така е въ всичкитѣ. Азъ вѣрвамъ г. Воденичаровъ нѣма да скрие това и самъ ще ся съгласи за тая мѣрка, като има прѣдъ видъ общата полза. Азъ моля Областното Събрание да приеме прѣдложението на г. Наумова.

Наумовъ: Г-да, азъ направихъ измѣнение въ прѣдложението си, именно права смѣтка за поддържанието на 6 Гражд. Сѫдилища и на едно криминално, като права увеличение на персонала: да ся прибавятъ къмъ гражданскитѣ: по единъ сублиматъ, по единъ писарь и по единъ писецъ. Прѣдложението ми е, да ся намали тая глава на 607,200 гроша

Маджаровъ: Азъ нѣма да говора върху прѣдложението. Ще обърна само внимание на Обл. Събрание върху това прѣдложение. Не трѣбва, г-да, да забравяме, че като ся приеме тая мѣрка има много дѣла да останатъ. Ако г. Наумовъ увеличава персоналътъ на сждилищата съ по единъ още изслѣдователь, мога да му напомна, че именно отъ изслѣдователитѣ ся маятъ дѣлата, а не отъ сждилищата.

Г. Груевъ: Г-да, и азъ нѣма да говора за прѣдложението, до колко е то приемливо. Само едно има да напомна. Иска ся, щото криминалнитѣ сждилища да ся присъединятъ на гражданскитѣ. Обаче, знайте, че тѣ неможатъ да привтасатъ съ своитѣ дѣла. Старозагорското Гражданско Сждилище има най малко дѣла. Но не зная какъ ся случило — узнахъ по нѣкои свѣдѣния — то поискало да ся възложатъ нѣколко дѣла на криминалното. Незная какъ е станало, но мисля Пост. Ком. му е разрѣшилъ това, като е ималъ прѣдъ видъ улѣснението на гражданитѣ. Сега да оставимъ това на страна, ще напомна, че Гражд. Сжд. можатъ, въ състояние сж, да даватъ правосждие на гражданитѣ. А какво ще правятъ съ криминалнитѣ когато имъ ся натрупатъ? Г-да, ако вземемъ статистиката отъ 1881 год., ние ще видимъ, че сж останали неразглѣдани 2220 дѣла. Тая е една порядочна цифра, която може да ни доведе до заключение, че Гражд. Сжд. неможатъ да успѣватъ да разглѣждатъ гражданскитѣ, нежели и криминалнитѣ още. Дѣйствително, има надѣжда криминалнитѣ да ся намалятъ значително, но пакъ тая цифра трѣбва да ни позамисли, когато ся рѣшаваме на една мѣрка, каквато е на г. Наумова. Най послѣ, азъ ще моля Обл. Събрание да не бърза съ такъва мѣрка. Прѣди да ся направи опитъ на основание на новата процедура, която ще ся уведе, незная какъ ще ся рѣшимъ на това. За туй, моля Събранието да поразмисли добрѣ. Ако прибърза въ рѣшението си, ще направи погрѣшка.

В. Нейчовъ: Г-да, прѣдмѣта на сегашното ни разискване е твърдѣ важенъ и моля Обл. Събрание да не бърза за рѣшението му. Оныя г-да, които казаха, че тая мѣрка не е и противъ О. Уставъ, не сж въ право. Ние знаемъ, че въ нѣколко члена Орг. Уставъ говори за Гражд. Сждилища, а специално въ други говори за криминалнитѣ. Ако, прочее, Орг. Уставъ е ималъ въ видъ, че Гражд. Сждилища ще глѣдатъ и углавнитѣ дѣла, нѣмаше да говори въ особни членове. Азъ, г-да, бихъ билъ съгласенъ да ся унищожатъ не само въ два, три департамента тия сждилища, но и въ всичкитѣ, — само не въ Пловдивския дѣто има дѣйствителна нужда отъ него, понеже има повече ябанджии. И голѣма икономия би станала, и по леко би било за джеба на данъко-плащачитѣ. Сега да положимъ, че ся унищожаватъ тия сждилища, какво ще стане? Ние знаемъ, че тия които правятъ голѣми злодѣяния сж хора по интелигентни. И ако единъ такъвъ ся мжчи по сждилищата цѣла год. до дѣто ся свърши дѣлото, той ще стане повече душманинъ на цѣлата Область. Това ще става вслѣдствие на унищожението на криминалнитѣ сждилища, понеже съ натрупвание дѣлата въ гражданското, ще стане по голѣма мудность. А главното е да ся пази колкото е възможно да ся избѣгва мудностьта при раздаване на правосждието. Не ся поддържа животътъ само отъ ядение на много хлѣбъ, но и отъ дишание на свободенъ въздухъ. По тия съображения, г-да, мисля ще бжде опасно ако приемемъ такъва мѣрка.

Прѣдсѣд.: Има прѣдложение отъ г. Наумова, да ся намали цѣлата сумма на тая глава на 607,200 гроша.

Ив. Герджиковъ: Азъ ще моля Обл. Събрание да не приема прѣдложението на г. Наумова. Наистина, г. Наумовъ прѣдлага да ся увеличи и персоналътъ на Гражд. Сждилища, но ся лъже той, че ще може и тъй да да ся върши работа. Населението ся плаче, че не ся раздавало скоро правосждие. Ще ся плаче дѣйствително, защото Гражд. Сждилища сж прѣтрупани сж дѣла. Населението иска бързо правосждие: единъ печели или губи, ще ся удовлетвори, като ся испрати скоро, за да може да върши своята работа. Сега, като ся прибави още единъ членъ, мислятъ, че ще има улеснение. Тука има сждии и твърдѣ добрѣ знаятъ, че въ едно засѣдание не можатъ да стоятъ 5 души, а трима. Па и да можатъ, каквото ще свършатъ тримата, това и 5 и 8. А пакъ въ едно и сжщо врѣме да има двѣ разделени засѣдални засѣдания, както прѣдлагатъ нѣкои, и то е не възможно. За това, ще моля да не ся приема това прѣдложение, поне за сега. Г-нъ Директоръ каза, че може, но да ся отложи за идущата година, до дѣто стане едно подготовление. И то е достаточно. Иначе — ще направимъ повече да ся замедляватъ работитѣ.

К. Калчевъ: Азъ мисля доста ся разисква, въпросътъ ся разясни и прѣдлагамъ за исчерпанъ.

Прѣдсѣд.: Има прѣдложение за исчерпанъ въпросътъ? (Гласове: Исчерпанъ. Други: Не е исчерпанъ). Има най послѣ прѣдложение: Има ли нѣкой да говори противъ?

Т. Кесяковъ: Г. Прѣдсѣдатель пита исчерпанъ ли е, или не, въпосътъ. Но, прѣди да ся произнеса за това, искамъ да обърна вниманието на Обл. Събрание за едно нѣщо. Мнозина чухъ да говорятъ за икономия, съ които и азъ ся присъединявамъ, че трѣбва да правимъ икономия. Само съ едно обаче немога да ся съгласа, че частнитѣ лица, когато проватъ икономия, (гласове: на въпроса!) отъ късче хлѣбъ неможатъ да праватъ. Ние правимъ икономия тукъ, отдѣто нѣма що да откъснемъ. Г-да, трѣбва да правимъ икономия тамъ, дѣто има мѣсто. По нататъкъ наистина можемъ да приложимъ прѣдлагаемата мѣрка, но сега неможе. По нататъкъ и криминалнитѣ дѣла ще ся намалятъ, понеже направихме измѣнения на нѣколко члена отъ Наказателния Законъ, за да подведемъ нѣколко наказания подъ компетенцията на Окол. Сждилища. Но трѣбва да почакаме да видимъ, да ли ще ся промугнира това измѣнение. (Гласове: на прѣдмѣта). Азъ съмъ на прѣдмета. Имамъ право да говора. Намъ ся посочи на едно огромно количество останали неразглѣдани дѣла отъ Гражд. Сждилища. Ако, слѣдователно, сега прибързаме да ги натоваримъ съ криминалитѣ, хората не ще можатъ скоро да намиратъ правосждие. Ще направимъ въ сждилищата да има по голѣма давность отъ колкото сега, Азъ ще моля Събранието, да отложи тая мѣрка, а да прѣпоржчи на правителството, тая година да подготви както трѣбва работата, та ако отъ година ся рѣши да ся приложи тая мѣрка, поне да не ся спре врѣменно ходътъ на работитѣ.

Дир. Груевъ: Г-да, при многото разисквания що станаха, позволете ми да кажа и азъ нѣщо. Всички, които говориха за унищожението на криминалнитѣ сждилища. има да ся основаватъ, разбира ся, и за това подкрѣпятъ да ся приеме уни-

щожението на сѫдилищата. Единъ отъ аргументитѣ за това е, че нѣмали много работа тия сѫдилища; че прокурорството не могло да пристига о врѣме съ дѣлата. Ако е това, трѣбва да туримъ прокурорството въ положение за да върви бързо раздаването на правосѫдието. Мисля, съ такава една мѣрка ся улеснява работата.

Прѣдсѣд.: Г-да, има прѣдложение, че е исчерпанъ въпросътъ, подкрѣпя ли ся? (Подкрѣпя ся). Които сѫ за него — да вдигнатъ ржка. (Приема ся).

Златаровъ: Като Обл. Събрание ся произнесе за исчерпанъ въпросътъ, азъ прѣдлагамъ гласуването на прѣдложението да ся отложи за утрѣ.

Д-ръ Дагоровъ: Нѣма защо да ся отлага за утрѣ. Прѣдлагамъ сега да стане гласуването.

Гр. Караджовъ: Г-да, както много отъ г. г. прѣдговорившитѣ, тъй и всички признаваме че въ насъ трѣбва бързо раздаване на правосѫдието. То е въпросъ, който е свързанъ съ благоденствието на страната, той е, слѣдователно, въпросъ сериозенъ (Гласове: на прѣдмѣта). Повтарямъ, г-да, въпросътъ е сериозенъ и, ако има мнозина отъ насъ не освѣтлени добрѣ, можатъ неправедно да ся произнесатъ за него. Въпросътъ е деликатенъ и, ако ся произнесемъ да унищожимъ тия сѫдилища, може би ще направимъ голѣма погрѣшка. За икономия сме всички, но тоя въпросъ трѣбва сериозно обмислюване, прѣди да ся произнесемъ. За това, добрѣ е да ся отложи, за да ся изучи положението по добрѣ, за да не хвърлимъ съ бързото си рѣшение въ затруднение раздаването на правосѫдието.

Прѣдсѣд.: Въпросътъ ся прие за исчерпанъ. Сега има прѣдложение да ся отложи гласуването за прѣдложението на г. Наумова. Подкрѣпя ли ся това прѣдложение? (Подкрѣпя ся). Които сѫ за него — да вдигнатъ ржка. (Пада) Прѣдложението на г. Наумова е: да ся намали тая глава на 607,200 гр.

Дир. Саллабашовъ: Азъ втори пжть ставамъ да помоля Обл. Събрание, да не приема това прѣдложение. Криминалнитѣ сѫдилища сѫ вършили достаточно работа, а за напредъ ще вършатъ още повече, като ся увеличава персоналътъ на прокурорството. Ако искате, пакъ да ви повтора свѣдѣнията за разглѣданитѣ дѣла отъ всѣко криминално сѫдилище. Окр. Сѫдилище, колко да е дѣятелно, пакъ не може да успѣва да разгледва своитѣ дѣла. Прѣсмѣтнете, какво ще стане, ако му ся натрупатъ още 300—400 криминални. Азъ моля Събранието, да остави поне още тая година сѫществуването имъ; до година бюджетътъ може да ся намали, ако опитътъ го изисква. За повече считамъ за длъжность да остава на волята на Събранието.

Прѣдсѣд.: Има прѣдложение отъ г. Наумова, да ся намали глава . . . на 607,200 гр. Подкрѣпя ли ся това прѣдложение? (Подкрѣпя ся). Които сѫ за това прѣдложение — да станатъ прави. (Броятъ ся станалитѣ. Гласове: приема ся; други: пада). Моля, 19 гласа сѫ — за. Да прѣброимъ колко присѫтствуватъ.

Г. Груевъ: По добрѣ да стане поименно гласуване.

Прѣдсѣд.: 19 гласа сѫ — за, и 38 — не; 39 души присѫтствуватъ. Не ся приема. (Шумъ. Гласове: погрѣшка е, приема ся; второ гласуване). Желае ли Събранието да стане поименно гласуване?

Д. Стамбуловъ: Нѣма нужда за поименно гласуване. Нека ся повтори инакъ.

Прѣдсѣд.: Споредъ бюрото, сѫмнѣние нѣма въ броението. 19 сѫ — за отъ 39 д.

Д. Бояджиевъ: Не мога да разбера, какъ въ една минута можа бюрото да прѣброи гласоветѣ.

Д-ръ Хаканов: Азъ не зная, какъ не ся съмнѣва бюрото въ броението, когато веднажъ каза 38 души присѫствували, а други пѫть 39. (Гласове: да ся вдигне засѣданието).

Прѣдсѣд.: Ако желае Събранието да повторимъ гласуванието. Които сѫ за прѣдложението — да станатъ прави. (Пакъ ся не разбира. Ржкоплѣскание съ приема ся!) Моля, ще стане поименно гласувание. (Гласове: какъ! приема ся!) Въпросътъ бѣше рѣшенъ . . . (Единъ гласъ: искамъ думата). Нѣма да дамъ дума. Първо ся рѣши, въ бюрото нѣмайте съмнѣние. Ако има съмнѣние, да стане поименно гласуванне. (Гласове: добрѣ).

Г. Груевъ Щомъ ся иска поименно гласувание, да стане това, обаче да ся чака, да ся чува гласътъ: да, или не.

Секр. Пеневъ: (чете списъкътъ).

Прѣдсѣд.: Моля, г-да. да ся обясни въпросътъ: да ли въздържанитѣ счита като отсѫтвующи, или не? Отъ рѣшението на тоя въпросъ зависи резултатътъ на гласуванието. Да ся произнесе Събранието, защото бюрого не взема отговорностьта отъ горѣ си.

Д-ръ Янкуловъ: Ако гласуватъ 41, 22 е вишегласието. Щомъ нѣма 22 — пада.

К. Калчевъ: Ония, които ся въздържатъ, ся считатъ като несѫществующи. Поне като имаме прецеденти не трѣбва двоумѣние.

Д-ръ Хаканов: Най справедливо каза г. Калчовъ: само за и противъ ся вематъ въ внимание. Така ся е слѣдвало и до сега.

Наумовъ: Вчера сѫщо стана отъ почит. бюро, когато ся глѣдаше за полиц. коммисарь. И вчера ся произнесоха много противъ, но бюрото нищо не каза, а сега настоява. Азъ прѣдлагамъ да ся отложи, да ся пообяснимъ за тоя въпросъ въ идущето засѣдание.

Прѣдсѣд.: Г. Наумовъ прѣдлага да ся отложи въпросътъ. (Гласове: да ся възложи на бюрото.) Моля, прави ся прѣдложение да ся възложи на бюрото, подкрѣпя ли ся?

Ив. Герджиковъ: Поименното гласувание става най ясно и азъ незная що си губимъ врѣмето. Въздържанитѣ гласове ся считатъ противъ. Това ни показва 4 год. практика. И ние сме станали сега, та сме обърнали Събранието на чифутска хавра. (Гласове: не е тъй!)

К. Величковъ: Г-да, такива случаи ние ще имаме още много. За това трѣбва тоя въпросъ веднажъ за всегда да рѣшимъ. За това трѣбва да ся отложи, за да ся произнесемъ окончателно по него въ идущето засѣдание.

Ив. Ст. Гешовъ: Добрѣ е да ся оттегли това прѣдложение (за отлагането), защото Събранието съ 4 год. си практика е рѣшило въпросътъ. То е както съ бѣлитѣ бюлетини, които не ся приематъ за сѫществующи (Гласове: не е истина). Отворете протоколитѣ и ще ся увѣрите.

Гр. Караджовъ: (Гласове: за отлагането. Говоръ. Прѣдсѣд.: (звъни). Моля, тишина, че ще вдигна засѣданието.) Въпросътъ, г-да, е важенъ и твърдѣ лесно не може да ся рѣши.

В. Нейчовъ: (Незнае, че другъ говори). Г-да! (Смѣхъ).

Гр. Караджовъ: (продължава) Трѣбва тоя въпросъ да ся отложи за друго засѣдание, за да ся произнесемъ. До тогава има врѣме всѣки да пообмисли добрѣ. Гласове: приeто, приeто, приeто! Други: за резулгата!) Колкото за резулгата, нѣма защо да ся отлага, а да ся гласува отново. (Шумъ).

Прѣдсѣд.: Г-да, вдигамъ засѣданието. Идущего засѣдание имаме въ понедѣлникъ. (Гласове: вторникъ.) Споредъ правилника, въ понедѣлникъ. На дневенъ рѣдъ, продължение отъ бюджета.

(Край въ 5 ч. сл. пл.)

Прѣдсѣдатель: **Георги Груевъ**

Подпрѣдсѣдатели: **Д-ръ Янкуловъ**, **Юруковъ**

Секретари: **Гуневъ**, **Пеневъ**